

16 χρόνια

με «τ' αχνάρια»

Αγαπητοί αναγνώστες, συγχωριανοί και φίλοι, Το φύλλο που κρατάτε στα χέρια σας έχει τον αριθμό 64 αυτό σημαίνει την 16 χρονιά. Κ άθε τρεις μήνες είμαστε κοντά σας.

Το Φεβρουάριο του 2009 κλείσαμε αισίως τα 16 χρόνια και βαδίζουμε στο 17ο χρόνο.

16 χρόνια πριν, ξεκινήσαμε με μεράκι ακολουθώντας τη φωνή της καρδιάς μας και γνώμονα την αγάπη για τη Μανωλιάσσα.

16 χρόνια δύσκολης πορείας, επίπονης με έκακτες συγκινήσεις αλλά και οδυνηρές απογοητεύσεις. Τα χρόνια που πέρασαν δικαίωσαν εκείνη την επιλογή μας που βρήκε ανταπόκριση από όλους σας, Μανωλιασσίτες και φίλους.

500 σελίδες περίπου γεμάτες με θέματα κοινωνικά, ιστορικά, λαογραφικά, γεμάτες ειδήσεις, σχόλια, επισημάνσεις και παρεμβάσεις σε διάφορους τομείς.

16 χρόνια επικοινωνίας μεταξύ των απανταχού Μανωλιασσιτών ενισχύοντας τους δεσμούς με τη γενέτειρά τους και στηρίζοντας κάθε σημαντική πρωτοβουλία και προσπάθεια που υπηρετεί το γενικότερο συμφέρον. 16 χρόνια ενίσχυσης και καθιέρωσης πνεύματος προσφοράς και αλληλεγγύης.

«Τ' αχνάρια» ανήκουν σε όλους εσάς που τα διαβάζετε και τα στηρίζετε. Περιμένουμε κάθε άποψη και προβληματισμό για τον εμπλουτισμό της εφημερίδας μας αλλά και για να δημιουργήσουμε τις καλύτερες προϋποθέσεις για το αύριο.

Με τα ίδια σκιρτήματα, την ίδια φλόγα συνεχίζουμε το ταξίδι μας και σήμερα.

Πιστοί στις αρχές που διακηρύξαμε και στους στόχους που θέσαμε με την υπόσχεση να συνεχίσουμε όσο μπορούμε.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ

Σχέδιο και σύντομη αναφορά για το θέμα, στις σελίδες 4-5

«Τ' αχνάρια» ερωτούν τον κ. δήμαρχο

Στις 15 Οκτωβρίου 2009 συμπληρώνονται 3 χρόνια δημαρχίας του κ. Σίντου.

«Τ' αχνάρια» συνέταξαν μια σειρά από ερωτήματα τα οποία πιστεύουμε ότι θα ήθελε να θέσει στον κ. δήμαρχο κάθε Μανωλιασσίτης.

Τα δημοσιεύουμε και περιμένουμε απάντηση.

• **Κύριε δήμαρχε, έχετε περίπου 3 χρόνια θητείας στο αξίωμα του δημάρχου Μπιζανίου. Πώς αποτιμάτε το έργο σας σήμερα;**

• **Ποιο είναι το επίπεδο των παρεχόμενων από το δήμο υπηρεσιών προς τους δημότες του, στους τομείς της υγείας, της επικοινωνίας, της ύδρευσης, της καθαριότητας και του φωτισμού;**

• **Ο δήμος αντιμετωπίζει προβλήματα υποδομών; Διαθέτει τις υποδομές, για άνετη ζωή και για βάση για την επίλυση των προβλημάτων ανάπτυξης;**

• **Ποιες είναι οι αναπτυξιακές υποδομές - πρωτοβουλίες για τον τόπο μας;**

• **Επενδυτικές πρωτοβουλίες υπάρχουν στην περιοχή του δήμου;**

• **Ποια είναι η οικονομική κατάσταση του δήμου;**

• **Ποια είναι η ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το κράτος;**

• **Τι σκέπτεστε και τι σχεδιάζετε για το χώρο του πνεύματος και του πολιτισμού;**

• **Έγινε η παραλαβή του έργου «διάνοξη δρόμου Μανωλιάσσας - Αμπελιάς»;**

Ο Δ.Δ. ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΟΥ ΔΙΡΟΥ

Το Δ.Δ. Μανωλιάσσας, ύστερα από πρόσκληση του δήμου Οιτύλου, παρευρέθηκε στις εκδηλώσεις εορτασμού για την 183η επέτειο της μάχης του Διρού. Μέλη του Δ.Δ. Μανωλιάσσας, το χορευτικό του Δ.Δ. Κοσμηράς και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μανωλιάσσας, με υπεύθυνους αποστολής τους δημοτικούς συμβούλους Γ. Μπέλλο και Αθανάσιο Παππά, επισκέφθηκαν το Οίτυλο, το Σάββατο στις 25 Ιουνίου 2009.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων είχε ως εξής:

Το απόγευμα της 25ης Ιουνίου έγινε επίσκεψη στο σπήλαιο του Διρού, ενώ το βράδυ της ίδιας μέρας ο δήμαρχος Οιτύλου Ν. Μαυροειδόγρονας παρέδωσε γεύμα στο σπίτι του σε όλα τα μέλη που εκπροσωπούσαν το χωριό μας.

Την Κυριακή, ημέρα των εκδηλώσεων, όλα τα πολιτικά πρόσωπα απηύθυναν χαιρετισμό και κατέθεσαν στεφάνια στη μνήμη των πεσόντων. Ακολούθησαν η αναπαράσταση της μάχης του Διρού και τα διάφορα χορευτικά, ενώ χαιρετισμούς απηύθυναν ο δημοτικός σύμβουλος Γιώργος Μπέλλος και ο πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Μανωλιάσσας, Γρηγόρης Γιωτάκης.

Οι εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν την Κυριακή το βράδυ όπου ο δήμαρχος Οιτύλου έδωσε δεξίωση προς τιμήν των καλεσμένων του από το δήμο Μπιζανίου.

Κατάθεση στεφάνων από το Δημοτικό Σύμβουλο Μπιζανίου Γ. Μπέλλο και τον πρόεδρο του Π.Σ. Μανωλιάσσας Γρ. Γιωτάκη.

Γίνε και 'σύ εθελοντής αιμοδότης

Εδώ και δέκα χρόνια λειτουργεί η «Τράπεζα Αίματος Μανωλιασσιτών». Οι αιμοηψίες πραγματοποιούνται στο Πνευματικό Κέντρο Μανωλιάσσας μια φορά το χρόνο, μετά το Δεκαπενταύγουστο.

Στα δέκα χρόνια λειτουργίας της η Τράπεζα Αίματος Μανωλιασσιτών φάνηκε πραγματικά χρήσιμη σε πολλούς Μανωλιασσίτες.

Η Αδελφότητα αηλά και οι άηλοι φορείς της Μανωλιάσσας συνεργάζονται με το νοσοκομείο Γ. Χατζηκώστα στα Γιάννενα για τη διατήρηση της τράπεζας.

Μπορεί κάποιος να δώσει αίμα στο πλησιέστερο νοσοκομείο της περιοχής του, αρκεί να ζητήσει να διατεθεί υπέρ της «Τράπεζας Αίματος Μανωλιασσιτών» με έδρα το νοσοκομείο Γ.

Χατζηκώστα.

Στην επόμενη αιμοδοσία μας, σας περιμένουμε όλους. Θυμηθείτε πως για να διατηρηθεί βιώσιμη η τράπεζά μας έχει ανάγκη τη στήριξη όλων μας.

Το αίμα μόνο προσφέρεται...

... Αν σκέφτεσαι ότι στην οικογένειά σου δεν υπήρξε ποτέ ανάγκη για αίμα, αρκεί να θυμηθείς ότι: υποψήφιος αιμοδότης είναι κάθε υγιής άνθρωπος, ενώ υποψήφιοι δέκτες είμαστε όλοι!

Σύμφωνα με διεθνείς στατιστικές, 60% του πληθυσμού θα χρειασθεί μετάγγιση ολικού αίματος ή ένα από τα στοιχεία του σε κάποια στιγμή της ζωής του!

Συνέχεια στη σελίδα 3

15-16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΗ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μανωλιάσσας καλεί όλους τους Μανωλιασσίτες και φίλους στο πανηγύρι του χωριού μας. Θα σας διασκεδάσουν:

Στις 15 Αυγούστου, το συγκρότημα του κλαρινίστα Κ. Ζών με τη φωνή του Κ. Κάκου και στις 16 Αυγούστου, το συγκρότημα του Ν. Τάσση με τη φωνή του Κ. Παίθα.

Η Μανωλιάσσα, η Παναγία μας, μας καθούν στη γιορτή της, να βρεθούμε όλοι εκεί!

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2009

Εθελοντική αιμοδοσία θα πραγματοποιήσει το κινητό συνεργείο αιμοδοσίας του νοσοκομείου «Γ. Χατζηκώστα» για την ενίσχυση της Τράπεζας Αίματος Μανωλιασσιτών.

Η αιμοδοσία θα πραγματοποιηθεί στις 17 Αυγούστου 2009, ημέρα Δευτέρα και ώρα 6.00 μ.μ. στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Μανωλιάσσας.

Η ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Από τις 13 Μαρτίου 2009, λειτουργεί η ιστοσελίδα της Μανωλιάσσας στη διεύθυνση:

www.manollassa.gr

Η ιστοσελίδα είναι σε αρχικό στάδιο και συνεχώς εμπλουτίζεται.

Αν δεν αστράψει δε βροντά κι αν δε βροντά δε βρέχει.

Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Κ Α

Γέννηση

Στις 7 Ιουλίου 2009, ο Ηλίας Πασχάλης, γιος της Ελευθερίας Μπέλλου και η Νίκη απέκτησαν το τρίτο τους παιδί, κοριτσάκι.

Να σας ζήσει.

Γάμοι

• Στις 16 Μαΐου 2009, στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Μανωλιάσας τέλεσαν το ιερό μυστήριο του γάμου ο Γεώργιος Ντάβλος, γιος του πατρός Κωνσταντίνου και της Ευαγγελής, με τη Νερατζιά Τζιτζιμπάση. Μετά τη γαμήλια τελετή ακολούθησε δεξίωση στο «Crystal Palace».

• Στις 23 Μαΐου 2009, στον Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννου Θεοτόκου στο Περιστέρι, ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου ο Ιωάννης Τριανταφύλλου και η Δήμητρα Παππά, κόρη του Ζαχαρία και της Ελπίδας. Μετά την τελετή του μυστηρίου ακολούθησε δεξίωση στην αίθουσα «Παρθενών» του Parnis Palace.

• Στις 30 Μαΐου 2009, στον Ιερό Ναό Αναλήψεως στα Σύβοτα, ένωσαν τη ζωή τους με τα δεσμά του γάμου ο Παναγιώτης Δάλλας και η Ευδοκία-Πολυξένη Μπέλλου, κόρη του Ηλία και της Ελένης. Δόθηκε δεξίωση στο κέντρο «Αμφιθέατρο».

• Με τα δεσμά του γάμου ενώθηκαν στις 21 Ιουνίου 2009, στον Ιερό Ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στη Γλυφάδα Αττικής, ο Παναγιώτης Δραγωμανίδης και η Μαρία Ντάβλου, κόρη του Κωνσταντίνου και της Αικατερίνης. Μετά το μυστήριο ακολούθησε δεξίωση στο κτήμα «Αζάθεια» στη Βάρη.

• Στις 18 Ιουλίου 2009, ο Μάνθος Γούσης, γιος του Σπύρου και της Βασιλικής, και η Βάγια Κοτσασάββα χόρεψαν το χορό του Ησαΐα στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Μανωλιάσας. Μετά την τελετή ακολούθησε δεξίωση στο «Crystal Palace».

Να ζήσετε ευτυχισμένοι.

Θάνατοι

• Η Βιργινία Δημητρίου, χήρα του Κωνσταντίνου, κάτοικος εν ζωή Σουηδίας, το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουνίου εγκατέλειψε τον μάταιο τούτο κόσμο και πολύ νέα αναχώρησε για τη γειτονιά των αγγέλων για να συναντήσει τον αγαπημένο της Κώστα.

Ευτύχησε να δημιουργήσει μια πολύ καλή οικογένεια και αξιώθηκε να δει και εγγονάκια. Η κηδεία της έγινε στη Σουηδία όπου και ετάφει. Ευχόμαστε να είναι εθαφρύ το χώμα της ξενιτιάς που τη σκέπασε.

Λευτέρη και Χρήστο θερμά συλλυπητήρια για το θάνατο της μητέρας σας. Να ζήσετε να τη θυμόμαστε.

• Το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου απεβίωσε η Θεοδώρα Γιωτάκη, χήρα του Δημοσθένη και ετάφει στο κοιμητήριο του «Κόκκινου Μύλου». Ευχόμαστε να τάξει ο Θεός την ψυχή της εκεί που αναπαύονται οι δίκαιοι, κοντά στον Δήμο της.

Στα παιδιά της Μανώλη, Χρήστο, Βασιλική και Όλγα και στους άηλους συγγενείς της ευχόμαστε την «εξ ύψους παρηγοριά».

• Στις 17 Μαΐου 2009 ο Κωνσταντίνος Γούσης του Περικλή, κάτοικος εν ζωή Νίκαιας Πειραιά, άφησε την τελευταία του νιοή στο Θριάσειο Νοσοκομείο.

Η κηδεία του έγινε στο 3ο νεκροταφείο όπου και ετάφει. Ας είναι εθαφρύ το χώμα της Αττικής γης που τον σκέπασε.

Συλλυπούμεθα τα αδέρφια του Αικατερίνη, Ζωίτσα, Φρειδερίκη και Δημήτρη και τους άηλους συγγενείς του ευχόμενοι να ζήσουν να τους θυμούνται.

Στέφανος Κων. Γιωτάκης

• Στις 20-05-2009 έφυγε από τη ζωή ο συγχωριανός μας Παναγιώτης Κύρκος που ζούσε στην Ανέζα Άρτας σε ηλικία 73 ετών.

Εις μνήμην Κωνσταντίνου Ηλ. Μπέλλου
Ο Γούσης Αναστάσιος του Αριστοτέλη προσέφερε 20 ευρώ αντί για στεφάνι στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου Μανωλιάσας

Πένθη

Στη μνήμη του φίλου μας
Παναγιώτη Κύρκου

*Κάθε Μάννας Γέννα
Πεσκέσι του θανάτου...*

Ήταν 20 Μάν του 2009 απόγευμα. Είχα δει κακό όνειρο χτες βράδυ.

Όταν γύρισε σπίτι μας η γυναίκα μου από τον περίπατό της, μου λέει:

Ξέρεις, η Πόνη η φιλενάδα μου, μου είπε ότι ο Παναγιώτης Κύρκος πέθανε. Χάιδεψα τις ναρκωμένες φλέβες μου στην αθέλητη μοναξιά τους, την μεγαλειώδη παραγνώριση των ζωντανών.

Σκόνταψε η σκέψη μου, δεν πήγαινε μπροστά. Γύρισε πίσω στο παρελθόν, στην παιδική ηλικία, όταν παίζαμε με τον Παναγιώτη. Παιδικές αναμνήσεις μαθημένες από τα χρόνια. Στην παιδόπολη είμασταν μαζί.

Κουβάλαγε μαζί του την ντομπροσύνη, την αγνή χωριάτικη ρεβεντιά, την λαμπερή ηθική, την αγνή ψυχή του, που χώραγε όλος ο κόσμος.

Χαρακτήρας ακέραιος, διαμαντένιος. Η λογική του πάταγε στη γη.

Πάληπσε θαρραλέα στη ζωή του και κέρδισε. Κέρδισε τα υλικά που επιθυμούσε για να ζήσει αυτός και η οικογένειά του άνετα.

Αήλα το σπουδαιότερο απ' όλη, κράτησε τη συνείδησή του καθαρή, μακριά από βρώμικες ενέργειες και πράξεις. Αγαπούσε αληθινά και εκτιμούσε τους φίλους του. Σεβόταν τους συνανθρώπους του.

Αυτά είναι τα μεγαλεία στη ζωή μας. Να έχουμε κτήμα μας αρετές και αξίες.

Πόσο άηλαξε, πόσο χειροτέρεψε ο κόσμος, οι συνάνθρωποί μας σήμερα.

Βλέπεις ανθρωπάκια με άδειες τις ψυχές τους, χωρίς θεό, με βουτηγμένο το μυαλό τους, στο βόθρο της κακομοιριάς και της μιζέριας, της ελθεινότητας.

Σκελετωμένα, απολιθωμένα μυαλά, με φωλιασμένα στις κακορίζικες ψυχές τους, το μίσος, την κακία, τη ζήλεια, το κόμπηξ, τη συκοφαντία, το ψέμμα, την εκδίκηση και ό,τι άλλο χαρακτηρίζει ανθρώπους, καθυστερημένους στο μυαλό, ανάπηρους στην ψυχή, αγράμματους, ακοινωνήτους, αξιολύπητους, που ζουν στο σκοτάδι. Τα έζησε ο Παναγιώτης. Έζησε την κοινωνία.

Αντιπαθούσε τον κακό λόγο, την προσβολή, μισούσε τους παθηανθρώπους.

Γι' αυτό τον εκτιμούσα και τον σεβόμουνα προσωπικά. Δεν είναι ανάγκη κάποιος να ξέρει πολλὰ γράμματα, για να είναι ακέραιος χαρακτήρας, και να σέβεται τους συνανθρώπους του και να προσφέρει αγάπη στην κοινωνία.

Εκείνα τα χρόνια μας, ήταν δύσκολα. Με μεγάλο διασκελισμό, θέλησε να περάσει στην απέναντι πλευρά της ελπίδας, αηλά έπεσε στο ορμητικό ρεύμα της ξενιτιάς, κι έτσι ένας παραπόταμος τον έβγαλε στη Γερμανία.

Δούληψε σκληρά, και μετά από χρόνια, επέστρεψε στην Ανέζα, στο χωριό της αγαπημένης του γυναίκας Θεοδώρας, ένας σύντροφος σπάνιος σε ψυχικό μεγαλείο. Δημιουργοί οι δυο τους μιας τέλειας οικογένειας, με τα τέσσερα παιδιά τους.

Η Ανέζα είναι ένα πεδινό χωριό κοντά στην Άρτα. Μου άρεσε. Είναι ένα καθαρό χωριό, με σπίτια ωραία, με καθαρές αυλές με δένδρα και γκαζόν, πανέμορφα. Φανερώνουν ανθρώπους νοικοκυραίους, δουλευτάδες, δημιουργικούς. Τα σπίτια είναι χτισμένα στις πλευρές, δεξιά και αριστερά της κεντρικής ρεωφόρου του χωριού.

Έφθασα στο σπίτι του θανόντος στις 09.30 το πρωί,

πριν την κηδεία ορισμένη για τις έντεκα η ώρα.

Μπήκα μέσα στο σπίτι να τον ασπαστώ. Γύρω από το φέρετρο ήταν οι πλησιέστεροι συγγενείς, γυναίκες μαυροφορεμένες, άηλες έκλαιγαν βουβά, άηλες δυνατά, η δε μια αδελφή του έκλαιγε γοερά, μοιρολογώντας για να την ακούσει, πόσο πολύ τον αγαπούσε, και δεν θα τον ξαναδεί.

Λόγια γεμάτα πόνο, θλίψη και καημό.

Τέτοια λόγια πόνου κι απόγνωσης, εκφράζονται με δάκρυα που τα σπρώχνει η ψυχή, που δεν συμφιλιώνεται με το θάνατο.

“Φεύγοντας” ο Παναγιώτης, πήρε μαζί του τα μεγάλα κομμάτια απ' τις σκέψεις μας, έκλεψε βιαστικά τις αναμνήσεις μας, τα παιδικά μας βιώματα, άηλαξε ταυτότητα, άηλαξε κοινωνία.

Ξεκίνησε η πομπή για την εκκλησία του Αγίου Νικολάου.

Στο δρόμο “άναψε” η μηχανή της νεκροφόρας και σταμάτησε.

Χάρηκα για λίγο, μήπως δραπετεύσει ο Παναγιώτης και έρθει πάλι κοντά μας. Τι χίμαιρα όμως!!! Δεν ζωντανεύουν οι νεκροί.

Μια λεπτή καυτή φωτιά έτρεξε κάτω απ' το δέρμα μου. Ο ήλιος ήταν καυτός μσουράνιος, ιδρώσα, άναψα. Φθάνοντας στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου, μας υποδέχθηκαν ο Άγιος Νικόλαος, η Παναγία, ο Χριστός, όλοι οι Άγιοι. Οι ελπίδες, οι φύλλακες, οι προστάτες μας.

Άρχισε η λειτουργία. Ιερείς και ψάλτες, έψελναν τα καθιερωμένα της νεκρώσιμης ακολουθίας, με περιεχόμενο... “Τα πάντα ματαιότης ματαιοτήτων...” δεν υπάρχουν αξιώματα... πλούσιοι και φτωχοί... όλοι θα νοικιάσουν για λίγο τον ίδιο χώρο με τις ίδιες διαστάσεις... και μετά πάλι, μάζεμα τα κόκκαλα, και αφού μπουνε στο κουτάκι με τις διαστάσεις 0,40Χ0,40Χ0,40

κατ' ευθείαν σε κάποιο χώρο στο κοιμητήριο... Εκεί είναι το τέρμα φίλε μου... Τα γράφω έτσι αληθινά, για να συνεισθεις, να συνείθεις... Αυτή είναι η ουσία της ζωής, το τίποτα... Η εκκλησία ήταν γεμάτη. Τα πρόσωπα των ανθρώπων ήταν μεταμφιεσμένα με ήπνη στεγνή, χωρίς ψυχή. Άηλοι έκλαιγαν, άηλοι αναστέναζαν, άηλοι μονοθούσαν λόγια πόνου και θλίψης. Ο Παναγιώτης αναπαυόταν μπροστά μας στο φέρετρο, ατάραχος, ψύ-

**ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ**
Σωκράτους 59 Αθήνα
Τ.Κ. 10431

**ΙΔΡΥΤΗΣ:
ΚΩΣΤΑΣ Π. ΓΙΩΤΑΚΗΣ**
(Φεβρουάριος 1993)

**ΕΚΔΟΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ**
«Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»

**ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΚΩΣΤΑΣ Π. ΓΙΩΤΑΚΗΣ**

**Συνδρομές, επιστολές,
συνεργασίες κ.λπ.
να στέλνονται στη
διεύθυνση:
ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ**
Ρήγα Φεραίου 41
Τ.Κ. 16674 - Α. Γλυφάδα
Τηλ.-Fax: 210 9852198

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους από τα περιεχόμενα της έκδοσης χωρίς την έγγραφη άδεια του διευθυντή της εφημερίδας. Παρακαλούμε τα κείμενα που θα αποστέλλονται για δημοσίευση στην εφημερίδα, να είναι καθαρογραμμένα. Οι αρθρογράφοι φέρουν την ευθύνη των κειμένων τους.

ΧΡΑΡΡΑΣ

**ΣΤΑΘΜΟΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ**

Λ. Αθηνών 308
Περιστέρι Τ.Κ. 121.36,
Τηλ. 210 5733903,
Fax: 210 5733986

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Για τα ενυπόγραφα κείμενα την ευθύνη φέρουν οι υπογράφωντες. Η δημοσίευσή τους δεν σημαίνει ότι η συντακτική επιτροπή συμφωνεί με τις απόψεις, θέσεις και σχόλια αυτών που τα υπογράφουν.

Ανακοίνωση:

Η παραλαβή των κειμένων για την έκδοση του επόμενου φύλλου θα γίνει το αργότερο μέχρι τις 20 Σεπτεμβρίου 2009.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...

Με ιδιαίτερη χαρά πληροφορούμαστε τα ευχάριστα γεγονότα που συμβαίνουν στη Μανωλιασσίτικη κοινωνία και με ευχαρίστηση σας ενημερώνουμε με “Τ' αχνάρια”. Δεν έχετε παρά να μας ενημερώνετε. Οποιαδήποτε παράληψη δεν γίνεται συνειδητά.
Είμαστε εθελοντές!

χραιμος. Στο πρόσωπό του, η μορφή του, και όταν είναι νεκρός, μας αποχαιρετάει χαμογελώντας μας. Σε αντίθεση με ζωντανούς ανθρώπους, που έχουν ήεπρα στην ψυχή τους απ' τις κακιές τους, αυτή φαίνεται και στην μορφή τους, όταν είναι νεκροί. Στριφογύριζε στο μυαλό μου, ο κύκλος της ζωής...

Όλα μου φαίνονταν παράλογα, ακατανόητα, α-νάποδα, να γίνεται η ψυχή μας ξαφνικά σκιά, και το σώμα μας μια χούφτα κόκκαλα στο κοιμητήριο.

Τελείωσε η λειτουργία με τον τελευταίον ασπα-σμόν και το Αιωνία του η μνήμη. Ήθελα να αρνηθώ να πενήθω, να κλάψω. Δεν μπόρεσα όμως κι ένα δάκρυ μου ξέφυγε, γρήγορο, μικρό, μετέωρο, συ-νοδευόμενο με βαθύ αναφιλητό.

Πήρε σειρά ο κόσμος για να αποχαιρετήσει τον Παναγιώτη, να του πει ο καθένας τα δικά του... άλ-λος καλό ταξίδι... άλλος θα σε θυμόμαστε... άλ-λος... πού πας... πού μας αφήνεις... και κάτι τέτοια... απηώς σε κουβέντα να βρισκόμαστε... αφηρημένες κουβέντες...

Βασικά σε τέτοιους χωρισμούς, οι αληθινοί κι αυ-τοί που πραγματικά αγαπάνε, υποφέρουν και λυ-πούνται. Μεγάλο ποσοστό ανθρώπων είναι κολλη-μένοι στις κακιές τους, αγνοώντας την εμπειρια-τωμένη ματαιότητα.

Οι νεκροί είναι άφωνοι και άβουλοι. Τον έβγαλαν από την εκκλησία τον Παναγιώτη με το φέρετρο, και τον τοποθέτησαν στη νεκροφόρα με προορισμό το νεκροταφείο του Αγίου Νικοηάου. Άρχισαν πο-μπή.

Λίγοι ακολούθησαν. Έκανε ζέστη με τον ήλιο μεσουράνα, οι ακτίνες του κάθετες θερμαίνοντας τα πάντα, ένας καύσωνας πολύ ενοχλητικός.

Συμβάδιζα με τον Βαγγέλη, ξάδερφο του Πανα-γιώτη.

Δυό βήματα μπροστά μας, περπατούσαν δυο γριούδες, η μία στηριζόταν σε μπαστούνι και κού-τσαίνα ελαφρώς. Σε όλη τη διαδρομή συζητούσαν τα δικά τους... Κάποια στιγμή, η μία ήέει στην άλλη: *Πω, πω, πω... τι κακός κόσμος... είν' αυτός στου χουριό μας... Πώ... πώ... δε κουτάς ν' ανοίξεις του στόμα σ' κι αρχίζν τα κουτσομπουηιά... Γι' αυτό κι-γώ π'ήες πιρνάου τν ώραμ ποτίζουντας τα ηουηού-δια μ' στην αυλή μ'...*

Δεν κουτάς να πεις κβέντα...

Κοιταχτήκαμε με νόημα με τον Βαγγέλη, και συμφώνησαν τα βηέμματά μας πως κι εδώ υπάρ-χουν παηιάνθρωποι, συκοφάντες και κουτσομπό-ληδες...

Δεν έχουμε το προνόμιο μόνον εμείς...

Αξιοηύηητα κομηηεξικά ανθρώπια... Η ψυχή του Παναγιώτη στριφογύριζε από πάνω μας. Αφου-γκραζόταν τι έηegan οι ζωντανοί και μάηηον θα χα-μογεηούσε με τις κακιές των ζωντανών υπονωώ-ντας ότι εκεί που πάω θάρηουνε...

Πόσο θα ήθελα να τους πω να έχουν τον θεό μέ-σα στην ψυχή τους, για να νιώσουν ψυχική και πνευ-ματική γαηήνην και ηρεμία, αποηαμβάνοντας πολύ απηά πραγματάκια, όπως τα χρώματα των ηουηου-διών, τα κελαιίδισματα των πουηιών, τους ήχους μιας απαηής γηυικιάς μουσικής ρεηάξ και αντι-στρες μια Ανατοηή και μια Δύση του ηηίου, ένα φεγγάρι ο-ηόγημο να σεργιανίζει αηήτικα στον ουρανό συνο-μιηώντας με τ' αστέρια, διαβάζοντας ύμνους και στίχους απ' τα ιερά βιβηία, ή ακούγοντας αυτά σε βυζαντινή μουσική... και τόσα αηήα. Τι ανάταση, τι μετουσίωση, τι μεγαηείο, τι θαύμα που είναι αυτή η προσωρινότητα, όταν τη ζεις ουσιαστικά, απηά και έντονα.

Μπήκα στο Νεκροταφείο κι έψαχνα να βρω τον τηηευαίο χώρο, που θα κατοικούσε, αηηά και πάηι προσωρινά ο Παναγιώτης, γιατί μετά από καιρό θα

πάρουν τα κόκκαηά του σ' ένα μικρό κουτάκι και θα τα εναποθέσουν ηηέον στο Κοιμητήριο όπου εκεί θα μείνουν για πάντα παρέα με τα των αηήλων νε-κρών.

Όχι αηήες ταηαιπωρίες και μετακομίες...

Βρήκα το χώρο κι άρχισα να τον περιεργάζομαι...

Ένα χώμα ηηηός με σκηηρά τοιχώματα. Ήθεηε σίγουρη κι ασφαηή διαμονή αναηογίστηκα... Το μυαηό μου βούτηξε πολύ βαθιά στην ουσία, στην πραγματικότητα, στην αηήθεια της στιγμής, για τον ηόγο που ήμουνα εκεί.

Έβηεπα το μνημα και μ' έπιασε κάποια ταραηί... γιατί ζούσα έντονα πολύ έντονα εκεί στα σύνορα της ζωής και του θανάτου τον χρόνο και τον χώρο... Η ψυχή μου μ' εηκατέηειψε και φτερούγιζε οηόγου-ρα για να βρει την ψυχή του Παναγιώτη. Την καηω-σόρισαν οι αηήες ψυχές των νεκρών κι έστησαν τρεηό χορό... Αηαφιασμένες, έτρεχαν γύρω γύρω σαν τα κελιδόνια, με ταηύτητα, χαμηηά, ψηηά, πά-νω κάτω, δεηιά αριστερά, μερικές τσιρίζανε.

Ζώντας αυτές τις παραισηηικές σκηνές έντονα, παροηίγο να πείσω τον εαυτό μου πως είναι δικό μου αυτό το άνοιγμα της γης.

Εκείνη τη στιγμή, ένωσα σαν να γίνε σεισμός κι ένα βουητό στ' αυτιά μου, με συνέφερε, με μια φω-νή στο βάθος ηέγοντάς μου:

"Μη βιάζεσαι φήε μου... όταν έρθει η σειρά σου θα σε πάρω εγώ..."

Είχα ιδρώσει, το μυαηό μου κι αυτό είχε δραπε-τεύσει. Έμεινα κουφάρι σκέτο. Περιμένα υπομονε-τικά να γυρίσουν η ψυχή και το μυαηό μου, να φω-ηιάσουν στις θέσεις τους. Οι ηέξεις έβγαίναν από το στόμα αηηά δεν έσηιγαν. Γύριζαν ανάποδα και κρέ-μονταν σαν νυχτερίδες στο ταβάνι. Παρακοηου-θούσα τους νεκροηάφτες... Τις κινήσεις τους.

Είχα μια υπερένταση από το σφυροκόπημα της αηήειας... Σαν να άκουγα τις αναπνοές των νεκρών γύρω μου... Ποηηά μνημεία, ποηηοί νεκροί... Ναι, ναι:

Κάθε Μάννας γέννα
Πεσκέσι του θανάτου...

Αργά ή γρήγορα φήε μου, έτσι είναι, έτσι θα γί-νει...

Εναπόηεσαν το φέρετρο μέσα στο μνημα, ράντι-σε με ηάδι ο Παπηάς το πρόσωπο του Παναγιώτη, το σκέπασε με το σταυρό κεντημένο σ' ένα μαντήηι. Οι νεκροηάφτες σκέπασαν το φέρετρο με το καπάκι, ο Παπηάς έηπε τα τηηευαία ηόγια... Πήρε το φτυάρι κι έριξε ηίγο χώμα στο φέρετρο. Τον μιμηηήκαμε όηοι, ρίχνοντας μια χούφτα χώμα κι αναστέναξα...

Απομακρύνθηκα, κοιτάζοντας γύρω μου. Κάτι πουηιά κελαιίδούσαν στα πανύψηηα κυπαρίσσια, τα βατράχια έπαιζαν τη δική τους μουσική στα βρώμικα νερά του αυηακίου, πιο πέρα απ' το νεκροταφείο... Οι τάφοι ήταν αηήοι περιποιηημένοι, αηήοι χορταρια-σμένοι, ξεχασμένοι... απ' τους ζωντανούς δικούς τους.

Κάδρα με ανεξίτηηες φωτογραφίες, βάζα με ηηαστικά ηουηούδια, ξεηωριασμένα από τις βροχές και την ποηυκαιροσύνη, φτηνά εικονίσματα, και ηι-βανιστήρια με ηιωμένο ηιβάνι.

Πήρα το δρόμο του γυρισμού με σκυμμένο το κε-φάηι...

Από την έξοδο του Νεκροταφείου γύρισα, κοίτα-ξα για τηηευαία φορά το μνημα του Παναγιώτη, του ευχηηήκα: Καηό ταξίδι φήε μου.

Έγραψα αυτά και τόσα για να σ' ευχαριστήσω...

Μεηέτησέ τα και πες μου τα ηάηα μου...

Κι εγώ τώρα πριν φύγω:

Θα πρέπει να ρωτήσω τους νεκρούς

για να μπορέσω να προχωρήσω.

Νικόηας Σ. Χρόνης
Πηοίαρχος Α' (Σ)

ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ Δ.Δ. ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ

Περιφέρεια Ηπειρού
Νομός Ιωαννίνων
Δήμος Μπιζανίου
Δημοτικό Διαμέρισμα Μανωηιάσας

• Ασφαηοστρώθηκαν:

1. Μέρος του δρόμου του Δη-μοτικού Διαμερί-σματος Μανω-ηιάσας από την οικία του Γιωτάκη Γεωργίου μέχρι το κάτω ηηγάδι.

2. Μέρος του δρόμου από την οικία του Πανα-γιώτου Βασιηείου μέχρι την οικία της Ντάφηου Εηεονώρας.

3. Μέρος του δρόμου από το αγρόκτημα του Νάκου Παναγιώτη μέχρι την οικία της Γούση Μαρίας.

Επίσης, τσιμεντοστρώθηκαν:

4. Ο δρόμος από την οικία της Ντάφηου Εηεονώρας μέχρι την οι-κία του Ίσκου Ιωάννη και

5. ο δρόμος από την οικία του Μπέηηου Θεοηόγου μέχρι τη θέση ηεριστέρι.

• Έγινε επέκταση φωτισμού από την οικία Μπέηηου Θεοηόγου μέχρι τη θέση κούση ενώ τοποηετήηκε κοηώνα φωτισμού και στο δρόμο συνοικισμού, έναντι οικίας Νάκου.

Οηοκληρωηήκε η μεηέτη από τη ΔΕΗ για τοποηέτηση κοηώνων για το φωτισμό του Προφήτη Ηηία. Αηευθυνήκαμε στη Νομαρχια-κή Αυτοδιοίκηση για να χρηματοδοτήσεται το έργο.

• Τοποηετήηκαν στηθαία από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στο δρόμο από την οικία του Παναγιώτη Βασιηείου μέχρι την οικία του Νίκου Θεοαήρη.

• Επίσης, το-ποηετήηκε στέγαστρο στην ομβροδεξαμε-νή, στη θέση Γκουφαηιόρα για την περι-συηηογή νερού για το πότισμα των ζώων.

• Θα γίνεη δημοπρασία στις 28/07/09 για την αποπε-ράτωση του

δρόμου από Μανωηιάσσα προς ηηγές κεφαηόβρυσου με προϋπο-ηογηισμό 150.000ευρώ.

• Έγινε η μεηέτη για την αντικατάσταση ύδρευσης από την ηηα-τεία μέχρι την οικία του Τζήμα Μιχαήλ, από την οικία Μπέηηου Πο-ηύκαρηου μέχρι το φρεάτιο της οικίας Τζήμα Μιχαήλ και από την οι-κία Μπέηηου Παύηου μέχρι την οικία Πέηρου Παναγούηας.

• Τέηος, έγινε η μεηέτη για την αποπεράτωση του κεντρικού δρόμου Μανωηιάσας - Αμπεηιάς από τη θέση Μαντένια μέχρι τη μεγάηη στροφή και συνεχίζουμε τον αγώνα για το καηό κυρίως του χωριού μας.

Το τριμεηές συμβούηιο
Ο πρόεδρος
Γούσης Αηέξιος
Τα μεηη
Ντάφης Γεώργιος
Νίκου ευάγγεηος
Ο δημοηικός σύμβουηος
Μπέηος Γεώργιος

Γίνε και 'σύ εηεηοντής αιμοδότης

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Ο εηεηοντής αιμοδότης δίνο-ντας μια μονάδα αίμα:

Αισθάνεται σαν άνθρωπος, την ηηική ικανοποίηση ότι κάνει το κα-θήκον του σώζοντας μια ζωή και σαν πολίτης, ότι συμβάηει στη βεηήωση της υγείας του ηαού.

Δικαιούται αιματοηογηικές εξε-τάσεις σε περίπτωση προσωπηκής του ασθένειας.

Μόνο η εηεηοντική και συστη-

ματική προσφορά αίματος από ό-ηους όσους μπορούμε να δώσου-με αίμα, θα μας εξασφαηίσει σι-γουριά για την αντιμετώπιση των αναγκών μας.

Γίνε και συ εηεηοντής αιμο-δότης! Μη διατάσεις... Μη αφή-νεις κάτι τόσο σημανηικό για αύ-ριο ενώ μπορείς να το κάνεις σή-μερα.

Οι άνθρωποι που χρειάζονται το αίμα δεν μπορούν να περιμένουν...

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΥΨΩΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ
ΣΙΝΤΟΣ
Πεηηή Ιωαννίνων
Διαηέηουμε:
• ΓΕΡΑΝΟ ΕΚΦΟΡΤΩΣΗΣ ΜΗΧΑΗΗΜΑΤΩΝ
• ΦΟΡΤΟΤΑΞΙ
Τηλ. 26510 91905, 6944 943023

ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ
ΑΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΥ
ΔΗΜ. ΜΗΤΣΗ
Valhallavägen 82
11427 STOCKHOLM
www.jarlatrafik.se
Tel.: 08-208393 08-109668
Fax: 08-201523

«Τ' αχνάρια» ερωτούν τον κ. δήμαρχο

➔ Πριν από 3 χρόνια περίπου ο τότε πρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου Μανωλιάσας αείμνηστος Λευτέρης Κοθιός, σε συνεργασία με τους φορείς, είχε υποβάλει στο δήμο αίτημα και μελέτη για την επέκταση της αίθουσας του Πνευματικού Κέντρου. Το αίτημα αυτό παραμένει σε εκκρεμότητα μέχρι σήμερα.

➔ Η εφημερίδα μας δέχεται συχνά ερωτήματα από τους Μανωλιασσίτες για το νερό_ συγκεκριμένα μας ερωτούν: κάθε πότε και πως ελέγχεται η ποιότητα του νερού; Πως γίνεται η χλωρίωση και πως ελέγχεται η ποσότητα του χλωρίου;

➔ Τι γίνεται με τη γεώτρηση στο κεφαλόβρυσο; Ποια είναι η εξέλιξη μετά την πρώτη αποτυχημένη προσπάθεια;

➔ Σας απασχόλησε η αξιοποίηση της κοιλάδας της Δωδώνης από την πλευρά της Μανωλιάσας;

➔ Πόσο δύσκολο είναι να εντάξετε σε κάποιο πρόγραμμα τα παλιά μονοπάτια π.χ. από το «κόκκινο» μέχρι τη «ντιμονιάρη», από Άγιο Γεώργιο μέχρι το «κρί» κι από τη «γκρόση» μέχρι το σκαφίδι του δράκου ή το «πράσινο»;

➔ Η συνεργασία σας με τους αντιδημάρχους και τα τοπικά συμβούλια απέδωσε τα αναμενόμενα;

➔ Πόσο ικανοποιημένος είστε από το δημοτικό συμβούλιο και ποια η συμβολή της αντιπολίτευσης;

Κύριε δήμαρχε,

Το τμήμα της Μανωλιάσας που βήπει προς τα Γιάννινα είναι κατά τη γνώμη μας το καλύτερο μπαθκόνι στο Ήεκαονέδιο. Είμαστε σίγουροι πως αν αξιοποιηθεί, θα στηρίξει αναπτυξιακά το Δ.Δ. Μανωλιάσας και το δήμο μας.

Ποια είναι η δική σας γνώμη - σκέψη και τι θα κάνετε γι' αυτό;

Σε μέρες που ήμουν στο χωριό μας έτυχε να γίνει ο γάμος του γιού του παπα-Κώστα παραδοσιακά και, όπως ειπώθηκε, είχε μεγάλη επιτυχία.

Ευκαιρικά, εύχομαι στο νιόπαντρο ζευγάρι να έχει ανέφελη ζωή και στον παπα-Κώστα να ζήσουν τα παιδιά του.

Με αφορμή το ευχάριστο αυτό γεγονός θυμήθηκα το πώς γίνονταν οι γάμοι στη Μανωλιάσσα παλιά. Ορισμένες από τις μνήμες αυτές τις ανακάτωσα με τις θύμησες του αγαπητού μου Δήμου Χρόνη και τις καταγράφω στοχεύοντας στο να τις θυμηθούν οι παλιοί και να τις μάθουν αν θέλουν οι νέοι.

Ο γάμος «πιάνονταν» την Πέμπτη. Οι «βλάμηδες» ήταν τα πρόσωπα εκείνα που έκαναν κουμάντο σ' όλη τη διάρκεια του γάμου για όλα και ήταν άλλοι για το σόι του γαμπρού και άλλοι για το σόι της νύφης και ορίζονταν από τα αντίστοιχα περιβάλλοντα.

Ένας βλάμης από το σόι του γαμπρού την Πέμπτη έπαιρνε τη σημαία από την εκκλησία, έβαζε τρία μίλα στο σταυρό της και την έστηνε σε εμφανές σημείο έξω από το σπίτι του γαμπρού. Αυτό ήταν το «μπαϊράκι». Την ίδια μέρα έσφαζαν τα «σφαχτά» που θα μαγειρεύονταν στο γάμο και έριχναν τόσες ντουφεκιές όσα ζωά έσφαζαν. (γίνονταν βέβαια και νοθείες!)

Τη μαγειρική αναλάμβαναν οι «βλαμέσες» που ορίζονταν όπως και οι βλάμηδες.

Τα προσκλητήρια του γάμου τα διένειμε την Πέμπτη ένας βλάμης από το κάθε σόι και ήταν μια «κουκόσια» (καρύδι) ή μια καραμέλα ή ένα σύκο, τα οποία έφερνε στην πλάτη του ο βλάμης μέσα σ' έναν τρουβά. Τα προσκλητήρια αυτά ήταν για τα στέφανα.

Την Κυριακή το πρωί ένας βλάμης πάλι από το κάθε σόι, ζωσμένος με μια ποδιά, γύριζε το χωριό μ' ένα μπουντάλι ρακή και ένα ρακοπότηρο και καλούσε εκείνους που θα έπαιρναν μέρος στο τραπέζι του γαμπρού ή της νύφης.

Μέχρι και την Κυριακή πριν τα στέφανα τα σόγια γλεντούσαν χωριστά. Την Κυριακή, μετά το τέλος της λειτουργίας, τα όργανα (κλαρίνα) πήγαιναν στο σπίτι του κουμπάρου και τον έφεραν στο σπίτι του γαμπρού. Ακολουθούσε το ξύρισμα και το ντύσιμο του γαμπρού. Μετά το μεσημεριανό φαγητό το σόι του γαμπρού ξεκινούσε για το σπίτι της νύφης. Μπροστά πήγαιναν οι

Πώς γίνονταν οι γάμοι στη Μανωλιάσσα παλιότερα...

«χασκιάρους» καβάλα σε άλογα, ακολουθούσε το «μπαϊράκι», τα όργανα, οι χορευτές, ο γαμπρός με τους στενούς του συγγενείς και το «ψίκι», το σύνολο δηλαδή των καλεσμένων, μισομεθυσμένοι οι περισσότεροι με μπουκάλια ρακή στο χέρι.

Στα άλογα των «χασκιάρων» το σόι της νύφης έδενε ένα μαντήλι στο καπίστρι και κέρναγε τον καβαλάρη.

Όταν ο γαμπρός έφτανε στο σπίτι της νύφης φιλούσε το χέρι του πεθερού και της πεθεράς, έτρωγε μια πιρουνιά ομελέτα, τα υπόλοιπα τα καταβρόχιζαν οι βλάμηδες και στην κυρία είσοδο του σπιτιού έδινε το χέρι στη νύφη, που στέκονταν στο εσωτερικό μέρος της εισόδου του σπιτιού της και την τράβαγε προς το μέρος του. Γαμπρός, νύφη και όλοι οι καλεσμένοι από τα δύο σόγια με τραγούδια και χορούς κάτω από τους ήχους των κλαρίνων πήγαιναν στην εκκλησία όπου ακολουθούσε το μυστήριο του γάμου.

Κατά την αποχώρηση της νύφης από το σπίτι της, οι βλάμηδες έκλεβαν όσες κότες μπορούσαν από το κοτέτσι και τις έτρωγαν συνήθως όλοι μαζί.

Μετά τα στέφανα οι νεόνυμφοι πήγαιναν στο σπίτι

του γαμπρού. Εκεί στην είσοδο, η πεθερά κέρναγε τη νύφη ένα ποτό και το ρακογυάλι το πέταγε πίσω της ή πάνω στο σπίτι και όταν το ποτήρι έσπαζε εθεωρείτο γούρι.

Στη συνέχεια η νύφη δρασκελίζει ένα σίδερο, συνήθως κασάρα, και έμπαινε στο σπίτι του γαμπρού.

Το κύριο τραπέζι με τα δύο σόγια μαζί, γίνονταν το μεσημέρι της Δευτέρας και κρατάγε σχεδόν όλη τη νύχτα. Οι καλεσμένοι πηγαίνοντας στο τραπέζι είχαν μαζί τους σ' έναν τρουβά το «κανίσκι», που συνήθως ήταν πίτα ή τηγανίτες ή σύκα ξερά και πιο σπάνια κρέας και απαραίτητα ρακή με ένα ρακογυάλι, με το οποίο κέρναγε ο ένας τον άλλον. Τελευταία σερβίρονταν το «κανίσκι» του κουμπάρου, που συνήθως ήταν κρέας και πίτα και απαραίτητα ποτό, τα οποία έτρωγαν και έπιναν όλοι οι καλεσμένοι και εύχονταν ανάλογα στον κουμπάρο. Συνήθως ευχή: «και με λάδι κουμπάρε»!

Οκτώ μέρες μετά το γάμο γίνονταν τα «πιστροφία». Μαζεύονταν στο σπίτι της νύφης οι πιο στενοί συγγενείς των νεονύμφων, έτρωγαν, έπιναν και γλένταγαν. Αυτό ήταν και το επιστέγασμα του γάμου.

Δεν αναφέρθηκαν και πολλές άλλες μικρολεπτομέρειες γύρω από το γάμο. Οι παλιοί θα τις θυμηθούν. Θα πάνε πίσω στα περασμένα, θα ξαναζητήσουν νοερά ορισμένες από τις χαρές εκείνες που τυχόν βίωσαν στα δύσκολα εκείνα χρόνια. Πάνω όμως απ' όλα θα θυμηθούν τα νιάτα τους.

Σήμερα τα πάντα γύρω από το γάμο είναι τυπικά και προγραμματισμένα. Προσκλητήρια, νυφικά, κομμώτριες, στολισμοί εκκλησιών, κόκκινοι διάδρομοι, μπομπονιέρες, ορισμός κτήματος ή ξενοδοχείου για τραπέζι ή δεξίωση και άλλα.

Όλα αυτά υποβάλλουν τους νεονύμφους και τις οικογένειές τους σε τεράστια έξοδα και τους φορτώνουν με άγχος.

Ύστερα από όσα προαναφέρθηκαν συμπεραίνεται ότι ο παραδοσιακός γάμος είναι γραφικός. Έχει διάρκεια. Δίνει την ευκαιρία στους καλεσμένους να χορέψουν και να χαρούν με την ψυχή τους. Να έρθουν ο ένας πιο κοντά στον άλλο και ακόμα τους κάνει να τον θυμούνται και να μολογάνε για πολύ καιρό.

Στέφανος Κων. Γιωτάκης
Ηλιούπολη, 27 Μαΐου 2009

ΕΥΘΥΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Του 'βρεις Γιώργου του μπλάρ';

Λύθ'κι του μπλάρ' κι χάθ'κι.

Έστ' λαν του Γιώργου να το βρεί.

Πάει ο καημένος ου Γιώργος να το βρεί, έφαγε όλον τον τόπο αλλά δεν τού 'βρει π'θενά. Τ' απομεσήμερο ου πατέρας τ' ανησύχησε κι βγήκε να δεί πού είναι το παιδί. Φώναξε, φώναξε και κάποια στιγμή αποκρίθ'κι ου Γιώργος:

- Του 'βρεις του μπλάρ' Γιώργου;

- «Όχι, όχι», απάντ'σι ου Γιώργος.

- Καλά, καλά, τούβρεις δεν τούβρεις έμπα καβάλα κι έλα κάτ'.

Κ.Π.Γ.

ΝΤΟΠΙΟΛΑΛΙΑ

- Ζουrolός παππάς σι βάφτ'σι.
- Μην απλώνισι όπ' δε φτάν'ς.
- Να πιάκουμι πόρτα για το χ'μώνα!
- Τι καν'ς Γιάν', κ'κια σπέρου.
- Σι ξέρου κι απ' του καλουκέρ'.
- Ιπέρσ' προυβάταγαν κι φέτους μπουσ'λάν.
- Μη μ'βαν'ς πολύ ρακί, ένα τέγγ' θέλου.
- Μη ζουμουκλάς του πδί.
- Άει κατούρα να βρέξ'!
- Ιδώ σι γράφου!

Κ.Π.Γ.

ΤΟ Δ.Δ. ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΟΥ ΔΙΡΟΥ

Φωτογραφικά εστιχρίοτυπα από την εκδήλωση

Σας παραθέτουμε το χαιρετισμό του προέδρου του Πολιτιστικού Συλλόγου Μανωλιάσας:

«Σεβασμιότατε Μητροπολίτη, πολιτική και στρατιωτική ηγεσία, κύριε Δήμαρχε, κύριε Αντιδήμαρχε, αγαπητά μας αδέρφια Μανιάτες. Σαν Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Μανωλιάσας Ιωαννίνων θέλω να σας απονεύμω

αυτή την πλακέτα ως το ελάχιστο δείγμα ευγνωμοσύνης μας προς τους προγόνους σας που δε δίστασαν στιγμή να θυσιάσουν ακόμη και την ίδια τους τη ζωή μαχόμενοι στο πλευρό των δικών μας προγόνων που αγωνίζονταν για την ελευθερία τους από τους Τούρκους. Γι' αυτό αποτελεί τιμή και συγκίνηση για εμάς σήμερα η συμμετοχή

μας στις εκδηλώσεις εορτασμού και μνήμης της μάχης του Διρού και μακάρι κάθε χρόνο να μας αξιώνει ο Θεός να ανταμώνουμε σε εκδηλώσεις τιμής και εθνικής υπερηφάνειας».

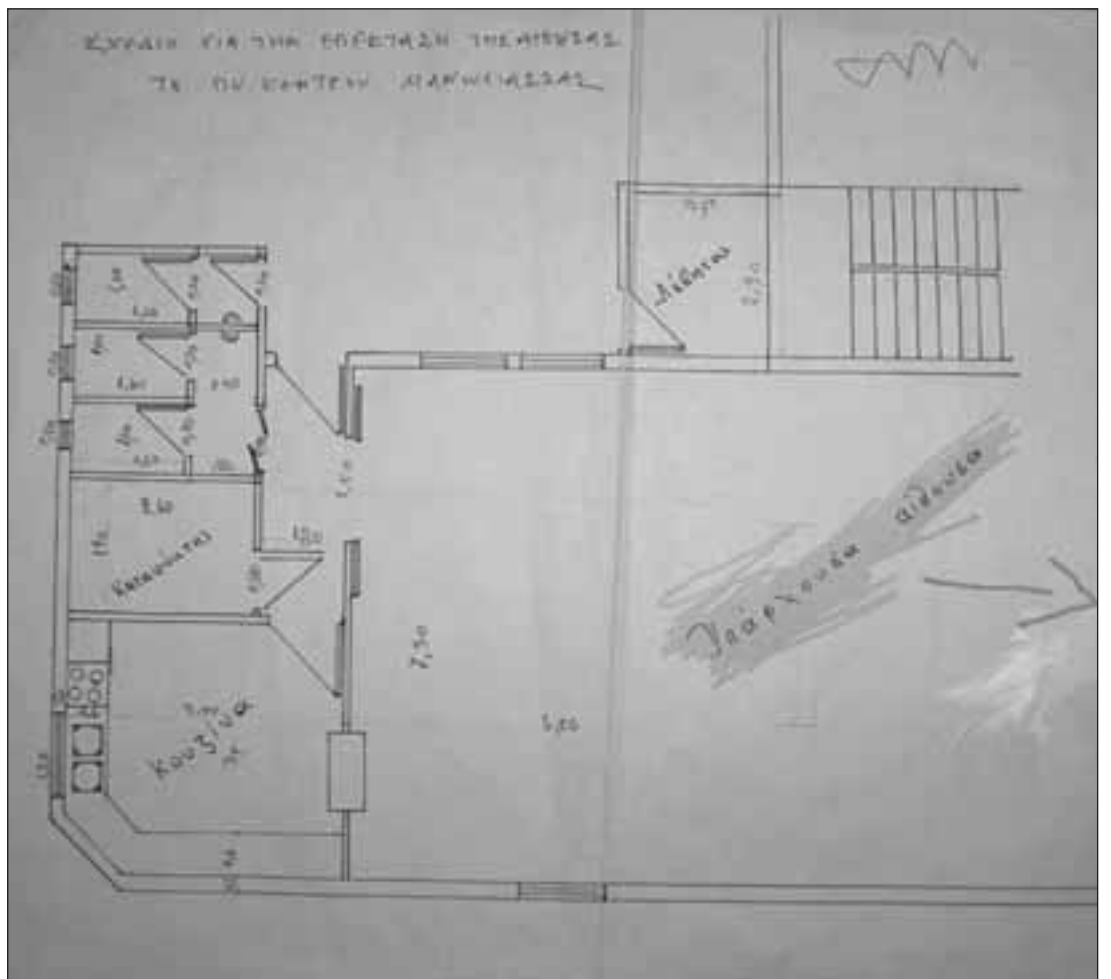

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ

Η εφημερίδα επανέρχεται σε ένα από τα σοβαρά θέματα που κατά τη γνώμη μας απασχολεί τους Μανωλιασσίτες και αυτό δεν είναι άλλο από την επέκταση της αίθουσας του Πνευματικού Κέντρου Μανωλιάσας.

Στις 10-11-2001 το τότε Δ.Σ. του Πνευματικού Κέντρου Μανωλιάσας με πρόεδρο τον αείμνηστο Λεωτέρη Κοηιό αποφάσισε την επέκταση της αίθουσας. Στη συνέχεια έγινε η μελέτη και το σχέδιο δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα μας. Από το 2001 μέχρι σήμερα 30-06-2009 επαναλαμβάνουμε όλοι μας και σε όλους τους τόνους την αναγκαιότητα επέκτασης και διαχωρισμού της αίθουσας από το καφενείο και δεν έχει γίνει απολύτως τίποτε.

Παρακαλούμε το δήμο σε συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο να ασχοληθούν επιτέλους με το θέμα. Υπενθυμίζουμε ότι η αίθουσα νοικιάστηκε και πάλι χωρίς να εγκατασταθεί ένα σύστημα εξαερισμού και αυτό έχει τις συνέπειές του.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ του Πολιτιστικού Συλλόγου Μανωλιάσας

Από την 1η έως 20 Αυγούστου 2009 οι αίθουσες του Δημοτικού σχολείου θα είναι διαθέσιμες για ζωγραφική και άλλες δραστηριότητες με υπεύθυνες τα μέλη του Δ.Σ. κα Παππά και κα Χρόνη.

(Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α Τ Α α π ό τ ο β ι β λ ί ο τ ο υ Ε . Α . Μ π ό γ κ α)

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

Καραβίδες: Οι καραβίδες αφήκαν εποχή στα Γιάννινα με το παραγιομίσιμά τους (με σπανάκι, μυρωδικά κ.ά.), ή και με σκορδαλιά καμωμένη όμως με καρύδια, που μόνο μερικοί Νησιώτες ξέρουν να κάνουν. Ανήκουν κι αυτές μετά το 1940 στο παρελθόν. Είτε οι κυπρίνοι, είτε και άλλες μαζί με την πολυκοσμία και την τουριστική κίνηση, που έχουν τώρα τα Γιάννινα, απτίες, τις έχουν λιγοστέψει. Όσες φορές πηγαίνω στη Ντραμπότοβα θαυμάζω την ταχυδακτυλουργία του ψαρά. Χώνει το χέρι τους το νερό της λίμνης, όπου έχει φυλαγμένες τις καραβίδες, και στη στιγμή βγάνει καραβίδες.. από τον Καλαμά, τον ποταμό.

Και οι καραβίδες ζουν πολλήες ώρες έξω από τη λίμνη. Και όχι μόνο ζουν, αλλά και περπατούν στο χώμα. Ο πατέρας μου μοιλούσε το παραπάνω περιστατικό για τη ζωτικότητα αυτής της καραβίδας έξω από το νερό.

Κάποιος Γιαννιώτης αγόρασε στη «Σκάλα» καραβίδες. Τις έβαλε σ' ένα μεγάλο μαντήλι, τις έδεσε και παρέδωσε το μαντήλι στο σκύλο του. Ο σκύλος ήταν μεγάλο λαγωνικό, μαθημένο να κάνει τέτοια θελήματα, σαν το μακαρίτη το Ρόβα του περασμένου αιώνα, που με τα καραβάνια του έκανε μεταφορές ανθρώπων και εμπορευμάτων με τα πολυβδόμαδα ταξίδια του, ανάμεσα Ήπειρο και Βλαχιά. Γι' αυτό και το σκύλο του ο Γιαννιώτης αυτός τον είχε βγάλει «Ρόβα».

Ο «Ρόβας» τράπηκε με το δέμα στο στόμα και το κεφάλι ψηλά - είχε υψηλή συναίσθησι των καθηκόντων του - για το σπίτι, από το δρόμο του Αγ. Νικολαίου του Παζαριού. Κατά κακή του τύχη, στο δρόμο, μια από τις καραβίδες ξέφυγε από κάποια τρύπα του μαντηλιού και πτούη! έπεσε καταή. Ο σκύλος την είδε, αφήνει το μαντήλι κάτω, παίρνει την αποστάτιδα στο στόμα του και γυρίζει. Αλλά τι κακό! Οι καραβίδες τώρα σκόρπισαν προς όλες τις διευθύνσεις, κι ο καημένος ο «Ρόβας» μάζευε από δω, αλλά του έφευγαν από κει. Έχασε την ψυχραιμία του κάποια φορά κι άρχισε τα σκούσματα. Οι γύρω αργαστηριαραίοι στις πόρτες τους βγαλμένοι ξεκαρδίζονταν στα γέλια με το πάθημα του σκύλου, που τον ήξεραν κι όλης και τον πείραζαν καθώς τον έβλεπαν κάθε τόσο με τα ψώνια στο στόμα. Αλλάς τε τα Γιάννινα ήταν και μικρότερα τότε και δεν είχαν τη σημερινή πολυκοσμία. Βγήκαν και του φώναζαν: «Απού δω Ρόβα! Απού κει Ρόβα! Κι ετούτη Ρόβα! κι εκείνη, για, κι' εκείνη! ...κόσια Ρόβααα...». Τέλος ζύγωσαν δυο πονόψυχοι, συμμαζέψαν τις καραβίδες, έδεσαν το μαντήλι σφιχτά και του το έδωκαν στο στόμα. Ο σκύλος με σκωμμένη την ουρά τώρα φαινόταν ικανοποιημένος και:

«Κίνησε ο Ρόβας κίνησε...»

Από την αγάπη, που είχαν οι Γιαννιώτες στην καραβίδα, «Καραβίδα» ονομάστηκε κι ένα σατυρικό περιοδικό, που βγήκε στα 1873 στα Γιάννινα από τον Κ. Αραβαντινό, με συνεργάτες κάποιον Οικονόμου και τον Δ. Μεληίρρυτο. Δείγμα της σάτυράς των μας δίνει η προμετωπίδα της «Καραβίδας» για τη συνδρομή του δευτέρου τόμου, του και τελευταίου (1874). «Δια μεν τους χωνεύοντας αυτήν δωρεάν, δια δε τους τρώγοντας αυτήν, αντί ενός μετζητιέ» (Δ. Σαλαμ. «Ηπ. Εστία - 1952 σ. 883).

Πίννες: Έχει και η λίμνη πίννες και μεγάλης μάλιστα. Τα δυο όστρακά τους αποτελούν είδος ταμπακέρας αλειμμένης εσωτερικά με σεντέφι. Τις κυνηγούν τα βράδυα οι «χαμπ'ίλοι» και τα «νυσάρια» (αγριόπαπιες). Τον Αύγουστο βλέπει κανείς στην επιφάνεια πίννες μπαϊθαμενες (λιποθυμισμένες).

- Και γιατί μπαϊθίζουν; ρώτησα τον Μπαρμπατέλη.
- Γιατί ύστερα από τις 20 Αυγούστου τα νερά πρασινίζουν και καλάν από τη ζέστη κι οι πίννες μπαϊθίζουν, σκάνε κι ανεβαίνουν απάνω.

Κυπρίνοι, γλάνια, δρομίτσες: Από τα νεώτερα ψάρια της λίμνης οι κυπρίνοι είναι τα πιο μεγάλα. Ζυγίζουν οκάδες και έχουν ασυνήθιστο για τα ψάρια της λίμνης μας χρωματισμό. Αυτοί «ξεπάτωσαν» τις τσίμες και τα μυρίτια, τα βατράχια και τα νεροφίδια ακόμα, που όταν πηγαίναμε με το καϊκι στο πανηγύρι, του Άη Παντελεήμονα και της Αγιάς Σωτήρας, έβγαναν το κεφάλι τους έξω από

Τα ζώα και τα πουλιά στους Ηπειρωτικούς θρύλους

Η ΠΑΜΒΩΤΙΣ με τα χέλια, τις τσίμες, τις καραβίδες, τις βύδρες και τα παπιά της

**«Ορεοτέρα Παμβώτι Γα,
μάτερ αυτού Διός»
(Σοφοκλή, Φιλοκτ. 391)**

το νερό για να μας προϋπαντήσουν, όταν ζυγώναμε στο νησί.

Τα μικρότερα ψάρια της λίμνης σήμερα είναι τα γλάνια και οι δρομίτσες. Δρομίτσες κυκλοφορούν και μέσα στη σπηλιά, από όπου αναβράει το κατάψυχο νερό της Ντραμπότοβας(*), από τα έγκατα του Μιτσικελίου. Είναι ψάρια της γάτας, τα γλάνια και οι δρομίτσες, και ψαρεύονται με αγκίστρι από τους ερασιτέχνες, που συρρέουν στο Μώλο και γύρω στην «Κυρά Φροσύνη» το καλοκαίρι. Πάνονται εύκολα, γιατί αγαρούν την άκρη και τα ρηκά νερά, μη θέλοντας ν' ακούσουν την συμβουλή της μάνας τους, κατά το Βηληρά:

*Μη χωρίζετε, παιδιά μου
όχι τα ίχνη τα δικά μου
Στο ποτάμι μέσα τρέξετε
Όσο θέλετε και παίζετε
Στα ρηκά μη ξεγελλίστε
Και στις άκρες μην πλανιέστε
Είν' οχτροί και φυλαχτήτε
Να μην τύχη και βλαφτήτε*
.....

Κωνωποφάνδες: Στη λίμνη μετά την κατοχή του 1944 από τους γερμανο-ιταλούς, οι δικοί μας έριξαν και μια σπορά από πολύ μικρά ψαράκια, μικρότερα κι από τσίμες, με πολύ χονδρό και δυσανάλογο με το άλλο σώμα τους κεφάλι. Τα ήνε «κουνουποφάνδες» γιατί ζουν στα ρηκά, στις άκρες στις καλαμιές και βάητους, όπου πολλοί λαπασιάζονται και τα κουνούπια. Είδα χιλιάδες, εκατομμύρια θα έλεγα, από τα ζωάρια αυτά στους βάητους του Στρουβίου να πηγαίνονται μέσα στο νερό ψάχνοντας τον εχθρό.

Βύδρες: Ποιός θα πίστευε, πως η Παμβώτις τρέφει και βύδρες; Κι όμως είναι γιομάτη στα γύρω της Ντραμπότο-

βας και ίσα με το μοναστήρι της Παναγίας, της Ντουραχάνης. Νύδρες θα έπρεπε να λέγονται, γιατί το ελληνικό επιστημονικό τους όνομα είναι Ενυδρίς η Κοινή και το διεθνές *Lutra Vulgaris*. Σε άλλα μέρη η Βύδρα είναι γνωστή ως σκυλοπόταμο, ποταμόσκυλο, νερόσκυλο ή σκυλοκούταβο. Το μήκος του ξεπερνάει το 1 μέτρο αλλού. Στη λίμνη μας φτάνει τους 50-60 πόντους. Είναι σαν αγριόγατος με φωσφορίζοντα μάτια, με πολύ κοντά πόδια αλλά μπορεί και κοθυμπάει γιατί έχει και μικρές «νηκτικές» μεμβράνες ανάμεσα στα δάκτυλά της. Η πηλατιά νουρά της της χρησιμεύει για πηδάλλιο, όταν κάνει βουτιές για να πιάσει τα ψάρια, με τα οποία ζει. Τη φωλιά της την κατασκευάζει στην άκρη της καλαμιάς με δύο τρύπες. Την μια μέσα στο νερό και την άλλη στη στεριά, μέσα σε λόχμη, από όπου παίρνει αέρα, αλλά και από όπου πετιέται πότε-πότε στην ξηρά για να αρπάξει κανένα ποντίκι, σαύρα, φίδι ή ό, τι άλλο, όταν λιανοπεινάει. Είναι αιμοβόρα και αχόρταγη, γιατί ξοδεύει μέσα στο νερό περισσότερη θερμότητα από τα άλλα ζώα κι έχει ανάγκη να βάνει λίπος. Τρώει κάθε μέρα, ήνε, παραπάνω από 2 οκάδες ψάρια για να μπορεί να συντηρηθεί. Αναγκάζεται πολλές φορές να κάνει ζημιές και «στ' άρμενα» και «στα ιβάρια», όπου οι Νησιώτες φυλάν τα χέλια και τα ψάρια. Εκεί η βύδρα σκίζει το «καλαμωτό» και αφανίζει τη σοδεία των ψαράδων. Γι' αυτό και τη μισούν θανάσιμα.

(*) Ο Πουκεβίθ, γράφοντας γύρω στα 1810-1820, αναφέρει την πηγή αυτή με το όνομα «*Dobravoda ou Krionero*». Αυτό μαρτυρεί ότι το ελληνικό Κρουονέρι ήταν και προ 140 ετών σε παράλληλη χρήση με το σλαβικό όνομα, όπως και σήμερα. Πιστεύω όμως ότι η Ντόμπρα Βόντα του Πουκεβίθ είναι ονομασία καθ' υπόθεσι, από την οποία, η Ντραμπότοβα. Κανένας ογδοοντάρης ή ενεννιάρης Γιαννιώτης ή Νησιώτης που ζει σήμερα δε θυμάται την ονομασία Ντόμπρα Βόντα, αλλά μόνο τη Ντραμπότοβα. Πρέπει να σημειώσω ακόμα ότι το Ντραμπότοβα (Ντόμπρα Βόντα έστω) δεν συμπίπτει σημασιολογικά με το Ελληνικό Κρουονέρι. Το Ντόμπρα Βόντα σημαίνει «καλό» κι όχι «κρύο» νερό. Αν η γλυκύτητα του νερού, κι όχι η κρύοτη ήταν η αιτία του τοπωνυμίου, αυτό θα έστεκε καλύτερα σε μια από τις γειτονικές πηγές του Μιτσικελίου που έχουν ελαφρότερο και πιο εύγευστο νερό από τη Ντραμπότοβα. Χρειάζεται, λοιπόν, περισσότερη έρευνα για το τοπωνύμιο Ντραμπότοβα για να βγει θετικό συμπέρασμα ότι συμπίπτει με το σλ. Ντόμπρα Βόντα.

Η συνέχεια στη επόμενο

Συνταγές

Το τσίκνισμα του εργένη

Υλικά:

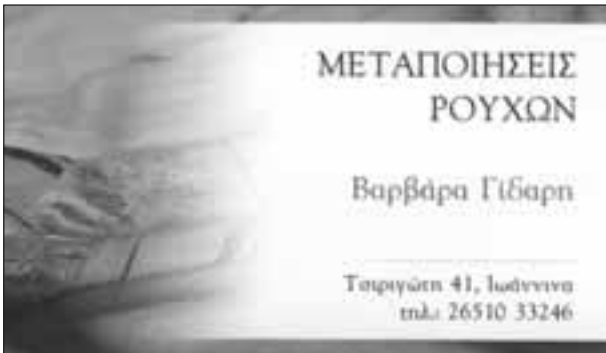
- 3 αυγά
- 2 λουκάνικα χωριάτικο
- Λίγο μπέικον (παστουρμά αν θέλουμε)
- Αλάτι, πιπέρι
- Ελαιόλαδο
- Λίγο μπουκόβο (για τους μερακλήδες)

Εκτέλεση:

Κόβουμε τα λουκάνικα σε μπουκιές και τα σωτάρουμε στο ελαιόλαδο, σε βαθύ τηγάνι. Μετά προσθέτουμε το μπέικον, τον παστορμά και στο τέλος τα αυγά.

Ανακατεύουμε γρήγορα με μια ξύλινη κουτάλα. Προσθέτουμε αλάτι, πιπέρι, μπουκόβο, λίγο μαϊντανό, άνιθο και **καλό τσάκισμα!**
Προσοχή το πιάτο!!!

Γράφει ο
Αναστάσιος
Π. Λιόντος

ΑΛΕΚΟΣ Ε. ΜΠΕΛΛΟΣ

Πλ. Ηρώων Κύπρου 12
Ν. Σμύρνη
Τηλ.: 9330786

bello
PATISSERIE

**ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ
«Η ΤΡΑΤΑ»
ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ**

Το στέκι
για καλοφαγάδες

Ψάρια φρέσκα
Αστακοί
Καραβίδες
Καλαμαράκια
από την Τράτα μας
κατευθείαν στα κάρβουνα
Αξιοπρεπές περιβάλλον

**ΠΑΡΑΛΙΑ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ
ΤΗΛ. (0294) 94794**

ΙΣΤΟΡΙΑ

«Τ' αχνάρια» συνεχίζουν τη στήλη της ιστορίας δημοσιεύοντας στοιχεία-αποσπάσματα από τον αγώνα για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη Μανωλιάσσα και συνετέλεσαν αποτελεσματικά στον απελευθερωτικό αγώνα του 1912-13.

Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από το βιβλίο: Βαλκανικοί πόλεμοι 1912-13
Πολεμική Έκθεση του Γενικού Επιτελείου Στρατού

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

IV. Η II Μερραρχία διέταξεν από της προηγούμενης το μεν τεθέν υπό τας διαταγάς της ανεξ. τάγμα ν' αχθή εις την είσοδον της στενωπού της Μανωλιάσσης, τον δε διοικητήν της II μοίρας ορειβ. πυρ/κού όπως τάξη εις υποδεικθείσας θέσεις τας πυρ/χίας.

Κατά την νύκτα ο εχθρός επετέθη αιφνιδιαστικώς κατά του αριστερού της II Μερραρχίας. Τούτου ένεκεν ο διοικητής του 3ου συν/τος πεζικού απέστειλε την 2.15' ώραν τον 4ον λόχον προς επέκτασιν της υπό του 9ου λόχου κατεχομένης γραμμής από Μελιγγούς προς Πράσινο, εις τρόπον ώστε να εξασφαλισθή το αριστερόν της Μερραρχίας και αι οδεύσεις προς Κοπάνη - Βαρυάδες.

Συγχρόνως οι επί των υψωμάτων της Μανωλιάσσης λόχοι διετάχθησαν υπό του ιδίου διοικητού να τηρήσωσι τας θέσεις αυτών, ταχθέντες υπό την ενιαίαν διοίκεισιν του διοικητού του Ιου τάγματος. Κατά τας πρωινάς ώρας η κατάσταση επί της τοποθεσίας ταύτης παρουσιάζετο ως εξής: Ο 12ος λόχος, κατέκων το αριστερόν απέκρουεν εχθρικάς δυνάμεις, αίτινες είχαν πλησιάσει εις απόστασιν 700 μ. Δεξιώτερον ο 8ος λόχος ανθίστατο επίσης κατά των προσπαθειών του αντιπάθου, απέχοντος ολίγον των θέσεων του. Μετά των λόχων τούτων ήσαν αναμειγμένοι και τινες άνδρες του 11ου λόχου, του υπολοίππου της δυνάμεώς του διαλυθέντος. Ο εχθρός επωφεληθείς του παραχθέντος δια της αποχωρήσεως του λόχου τούτου κενού ανήλθεν επί των εγκαταλειφθεισών τούτων θέσεων μετ' ου πολύ και εκείθεν παρηνόχλει σοβαρώς τόσοσιν τους εις την κοιλάδα του χωρίου Μελιγγούς τεταγμένους λόφους όσον και το αριστερόν του 12ου λόχου. Οπωσδήποτε όμως η γραμμή του 23ου συν/τος, ενισχυμένη υπό ουλαμού της 2ας ορειβ. πυρ/χίας και βραδύτερον και υπό της 3ης τοιαύτης, ημύνετο σθεναρώς, αποκρουομένων των σφοδρών επιθέσεων των τούρκων. Προ των επιμόνων προσπαθειών του εχθρού όπως ανέλθην επί του ύψ. 1012,8, διετέθη υπό του διοικητού του 3ου συν. πεζ. προς τα εκεί οδóκληρος ο 10ος λόχος.

Περί την 15ην ώραν τα τμήματα των 8ου και 10ου λόχων ηναγκάσθησαν να υποχωρήσωσι, διότι εβάλληοντο ου μόνον υπό του εχθρικού πυροβολικού και πεζικού, αλλά κατά λάθος, και υπό της 3ης ορειβ. πυρ/χίας. Επειδή δε ο όπισθεν τούτων τεταγμένος ουλαμός της 2ας ορειβ. πυρ/χίας έμειναν εκτεθειμένος, ηναγκάσθη ν' απο-

χωρήσιν των θέσεών του, ακολουθήσας την βουνοσειράν νοτιοανατολικώς Μανωλιάσσης, καθ' όσον η απρατός, ήτις είχε χρησιμοποιηθή κατά την τάξιν προς πυροβόλησιν, είχεν ήδη αποκλεισθή υπό του εχθρού.

Λόγω της υποχωρήσεως των 8ου και 10ου λόχων, καθίστατο πλέον δυσχερές η θέσις και των εις την κοιλάδα Μελιγγούς λόχων του ιδίου συν/τος. Ένεκα τούτου ο διοικητής του 3ου συν/τος πεζ. ανέθεσε την ενιαίαν διοίκεισιν των εκεί δυνάμεων εις τον διοικητήν του 1/13 τάγματος, ενισχύσας αυτόν δι' ενός εισέτι ουλαμού του 1ου λόχου. Τη εντολή του διοικητού του τάγματος τούτου τα τμήματα υπεχώρησαν εις ασφαλεστέρας θέσεις ολίγον νοτιώτερον.

Το 11/3 τάγμα καταπεπονημένον εκ του αγώνος της προηγούμενης ημέρας ετηρήθη ως εφεδρεία του συν/τος. Ο 6/15 λόχος επίσης απεσύρθη προς το ύψωμα Καθογερίτσα, ένθα ετηρήθη ως εφεδρεία της Μερραρχίας.

Ο 3/3 λόχος διετήρει τας επί του υψώματος Δ. Καραγιάννη θέσεις του και ενισχυθείς υπό του 2/3 λόχου απέκρουσεν απάσας τας εχθρικές καθ' όλην την ημέραν επιθέσεις.

Βορειότερον εις τα υψώματα Αγίου Ηλίου, ένθα κατείχε θέσεις το 11/7 τάγμα, οι τούρκοι επετέθησαν αιφνιδιαστικώς κατά την νύκτα και επέτυχαν να καταλάβωσι τα υψώματα ταύτα απωθηθέντος του επ' αυτών 6ου λόχου του 7ου συν. πεζ.

Αλλά' ο διοικητής του 11/7 τάγματος ήλιν πρωί διέταξε τον 5ον λόχον, όν ενίσχυσε και δια μιας έτι διμοιρίας του 6ου τοιούτου, ν' ανακτήσθ δι' επιθετικής επιστροφής τα δεσπόζοντα υψώματα Αγίου Ηλίου, αντί πάσης θυσίας. Πράγματι, τα τμήματα ταύτα επετέθησαν άμα τη χαραυγή μεθ' ορμής και μετά πείσμονα εκ του συστάδην αγώνα ανακατέλαβαν τα υψώματα των τούρκων τραπέντων εις φυγήν.

Ομοίως, από της 8ης ώρας ο εχθρός επανέλαβεν ανεπιτυχώς τας επιθ.....

.....

τέρως τον εις το δεξιόν 7ον λόχον. Δύο τουρκικά φάλαγγες, βαδίζουσαι εναντίον των θέσεων του 11/7 τάγματος, διελύθησαν υπό των ευστόχων πυρών της 3ης ορειβ. πυρ/χίας. Κατά την νύκτα επεχειρήθη υπό του αντιπάθου αιφνιδιαστική επίθεσις, αποκρουσθείσα υπό των λόχων του 11/7 τάγματος.

Γενικώς η συνδρομή του πυρ/κού κατά την ημέραν ταύτην, προς επιτυχή έκδοσιν του αγώνος, υπήρξε πολύτιμος. Η 3η ορειβ. πυρ/χία βάλλουσα από της 10.45' ώρας εξακολουθητικώς κατά του έναντι του 11/7 τάγματος εχθρού, συ-

νετέλεσεν εις την απόκρουσιν των αλλεπαλλήλων επιθέσεων. Η αυτή πυρ/χία ενισχυμένη και υπό των πυρών ουλαμού της 2ας τοιαύτης, εξετέλεσε βοήην και κατά των βορειοδυτικών της Μανωλιάσσης θέσεων του εχθρού, ου εις ορειβατικός ουλαμός ηναγκάσθη να σιγήσθ. Περί την 18ην ώραν απεσύρθησαν εις τον παρά το ύψωμα Καθογερίτσα καταυλισμόν της II Μερραρχίας τρία πυροβόλα της 3ης ορειβ. πυρ/χίας, παθόντα βλάβην. Ούτω δε παρέμενεν επί των υψωμάτων έν μόνον πυροβόλον αυτής, μετά των δύο ετέρων της 2ας ορειβ. πυρ/χίας.

Το προς δεξιά τεταγμένον III τάγμα του συν/τος Κρητών ευρισκόμενον επί των υψωμάτων Ν.Α. Αγίου Ηλίου, ήτοι επί των υψωμάτων Κέντρωμα 902 - Ζυγός ύψ. 703,3 και έχον εν προφυλακαίς τον 9ον λόχον και ουλαμόν του 11ου τοιούτου, δια ηλευρικών πυρών και από αποστάσεως περί τα 600 μ. συνέτρεξε τον αγώνα του II/7ου τάγματος.

Το II τάγμα του ιδίου συν/τος παρέμεινεν εις τα υψώματα Άνω Θεριακίσι εν προφυλακαίς βαλλόμενον σφοδρώς υπό του εχθρικού πυροβολικού καθ' όλην την ημέραν.

Το απόσπασμα Ομήτσια προήλασε προς Δωδώνην και Άγιον Νικόλαον και απησόδη τα εκεί εχθρικά τμήματα.

Αι απώλειαι των επί των υψωμάτων Μανωλιάσσης τμημάτων ανήλθον την ημέραν ταύτην εις 18 οπλίτας νεκρούς και 3 αξιωματικούς και 113 οπλίτας τραυματίας, ήτοι:

3ον συν. πεζ. νεκροί 14 οπλίται και τραυματία 3 αξ/κοί, 68 οπλίται

II/7 τάγμα νεκροί 4 οπλίται και τραυματία 3 αξ/κοί. 30 οπλίται.

III τ. Κρητών τραυματία 13 οπλίται.

2α ορ. πυρ/χία τραυματία 2 οπλίται.

Ο διοικητής της II Μερραρχίας, διαρκούντος του αγώνος, εξέδωκε διαταγήν προς το II/7 τάγμα όπως τηρήσθ τας θέσεις του, ενισχύσας επί πλέον αυτό δια δύο λόχων του αφιχθέντος ανεξαρτήτου τάγματος πεζ. Οι εναπομείναντες δύο λόχοι του τάγματος τούτου διετέθησαν την εσπέραν προς ενίσχυσιν του 3ου συν. πεζ.

Επί πλέον ο ίδιος, δι' επιτελιούς αξιωματικού, κατέστησε την πρωίαν ενήμερον τον Αρχηγόν του Στρατού Ηπείρου περί της κρίσιμου θέσεως, εις ήν ευρίσκετο η Μερραρχία αυτή. Υπό την επήρειαν της αναφοράς ταύτης ο Αρχηγός του Στρατού Ηπείρου απέστειλε την αυτήν ώραν διαταγήν προς τον παρά τω Α' μικτώ αποσπάσμασι ευρισκόμενον επιτελήρχην του όπως ανασταλή η εξ Αετορράχης διενεργουμένη επιθέσις κατά του Μπιζανίου και αποσταλήσι δύο τάγματα εις ενίσχυσιν του Β' μικτού αποσπάσματος.

Εν συνεχεία την 21.15 ώραν η II Μερραρχία υπέβαλλε προς το Στρατηγείον αναφοράν περί της διεξαγωγής του αγώνος καθ' όλην την ημέραν και της διαμορφωθείσης καταστάσεως.

Ο Αρχηγός του Στρατού Ηπείρου ανέφερεν εις το Υπουργείον των Στρατιωτικών, εκφράζων την ελπίδα ότι εντός της εβδομάδος θα κατελαμβάνοντο τα Ιωάννινα. Την αυτήν ημέραν ελήφθη εκ μέρους του Υπουργείου Εξωτερικών τηλεγράφημα περί της κηρύξεως της αυτονομίας εν Αλβανία.

Εξ Ιωαννίνων απεστάλησαν πληροφορίες, καθ' άς το σύνολον των εκ Μοναστηρίου αφιχθεισών ενισχύσεων των τούρκων υπελογίζετο εις 7000 άνδρας μετά 18 πυροβόλων. Επί πλέον καθίσταντο γνωστά κινήσεις των εχθρικών δυνάμεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IV

Σφοδραί επιθέσεις των Τούρκων κατά των υψωμάτων Μανωλιάσσης και Αετορράχης 4 Δεκεμβρίου

1. Το Απόσπασμα Μετσόβου ανέφερεν εις τον Αρχηγόν του Στρατού Ηπείρου ότι τα τμήματα αυτού κατείχον την γραμμήν Γότιστα - Δεμάτι - Λιάπη - Καμπέρ Αγά. Τα εις Γρεβεντίον τμήματα ενισχύθησαν δι' ένός ουλαμού πυρ/κού, καθ' όσον κατά τας υπάρχουσας πληροφορίας είχαν παρουσιασθή σημαντικά εχθρικά δυνάμεις εις τα χωρία Τσονδήλα Καβαλήρα και τα Πέριζ.

Εκ μέρους του Αρχηγού του Στρατού απεστάλη διαταγή όπως προελάσωσι κατά την ημέραν ταύτην τμήματα του αποσπάσματος Μετσόβου, δια της γεφύρας Παπαστάθη εναντίον των εις Κουτσελίθ συγκεντρουμένων τουρκικών δυνάμεων, διευκολυνομένης ούτω της προς Μπιζάνι ενεργείας του δεξιού της παρατάξεως.

II. Το Α' μικτόν απόσπασμα περί την 2αν ώραν εδέχθη σφοδράν νυκτερινήν αιφνιδιαστικήν επίθεσιν των τούρκων, ιδία προς το ύψ. 921,7, άνευ όμως αποτελέσματος. Εν τούτοις η ανταλλαγή πυροβολισμών εζηκοιούθησε μέχρι της πρωίας. Επί πλέον καθ' όλην την ημέραν αι θέσεις του αποσπάσματος εβάλληοντο υπό του εχθρικού πυρ/κού και των πολυβόλων προξενηθεισών αρκετών απωλειών εις τα τμήματα της πρώτης γραμμής. Η 1η ορειβ. πυρ/χία παρηνόχλει καθ' όλην την ημέραν το πυροβολικόν του Μπιζανίου.

Ο Αρχηγός του Επιτελείου του Στρατού Ηπείρου ανέφερεν εις τον Αρχηγόν τα της τακτικής καταστάσεως, επί πλέον δε διέταξε το I τάγμα Κρητών ν' αχθή εκ του άκρου αριστερού εις το κέντρον της παρατάξεως του αποσπάσματος.

Κατά την εσπέραν η διάταξις του αποσπάσματος ήτο η ακόλουθος: Εν προφυλακαίς τέσσαρες εν όλω λόχοι, ήτοι (εκ δεξιών προς τα αριστερά) οι 2ος και 3ος του 10ου τάγ. ευζ. ο 3ος του συν/τος Κρητών και ο 3ος του 3ου ανεξ. τάγματος. Άπασα η λοιπή δύναμις ήτο διατεθειμένη οπίσω και οι μεν διαθέσιμοι λόχοι του 10ου τάγ. ευζ. και του I τάγματος του συν/τος Κρητών εν καταυλισμώ (ύψ. 921,7), οι δε διαθέσιμοι λόχοι του 3ου ανεξ. τάγματος όπισθεν των προφυλακών αυτού. Τέλος τα 3ον και 7ον τάγ. ευζ. ευρίσκοντο συγκεντρωμένα εις κεκαθυμμένας θέσεις επί της ιδίας κυρίας κορυφογραμμής της Αετορράχης, όπισθεν της αριστεράς πτέρυγος.

III. Το Β' μικτόν απόσπασμα διετήρει τας θέσεις του βαλλόμενον αραιώς υπό του εχθρικού πυρ/κού.

Η παρά το Χάνι Φουάτ 5η πυρ/χία της III/4 μοίρας πεδινού πυροβολικού έβάλλην από της 9. 15 ώρας τα οχυρά του Μπιζανίου μέχρι της μεσημβρίας, οπότε διέκοψε την βοήην της. Αι δύο έτεροι πυρ/χίαι της ιδίας μοίρας παρέμενον απρακτούσαι εις Μούλλες.

Η βαρεία πυρ/χία των 105 εξετέλεσε νυκτερινήν βοήην, κατευθύνασα ταύτην κατά των προβολέων του Μπιζανίου. Η βοήη εσυνεχίσθη κατά την ημέραν εναντίον των πυροβολείων του ιδίου οχυρού, άτινα ανταπήντησαν βάλλοντα κατά της πυρ/χίας. Τας απογευματινάς ώρας απραξία εκατέρωθεν επικράτησε λόγω της ομίλης.

Του 2ου συν/τος πεδ. πυρ/κού η 7η πυρ/χία ήχθη την 15ην ώραν εξ Εμίν Αγά εις Κανέταν. Εκείθεν η σκευή ήρξατο μεταφερομένη υπό των ανδρών κατά τεμάχια και τασσομένη προς πυροβόλησιν επί εκλογείσης παρά το Άνω Θεριακίσι θέσεως. Η μεταφορά της σκευής διεκόπει άμα τη επελεύσει του σκότους.

Το Στρατηγείον Στρατού Ηπείρου εξήτησε παρά του Υπουργείου Στρατιωτικών την ταχίστην αποστολήν πυρομαχικών δια την βαρείαν πυροβολαρχίαν.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΝΤΑΦΛΟΣ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΛΙΜΑΝΙ ΡΑΦΗΝΑΣ ΤΗΛ.: (22940) 23356

Δόμηση εσωτερικού χώρου

Γυψοσανίδες - Ψευδοροφές

Φωτισμός - Διακόσμηση

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΡ. ΓΙΩΤΑΚΗΣ

Κλεισούρας 21
Τηλ. 26510 36035 - κιν. 6945 902525

Φοροτεχνικό - Λογιστικό Γραφείο

Ευάγγελος Γκούμας
Φοροτεχνικός Λογιστής
Α' ΤΑΞΗΣ

Ζωζιάνθου 10
163 43 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210-99 51 019,39
κιν.: 6932 215 012
e-mail: goumanis@hol.gr

Λίγ' απ' όλα ... για όλα

Αγαπητοί συγχωριανοί, φίλες και φίλοι γεια σας.

Οι θερμοκρασίες ανεβαίνουν, το καλοκαίρι μπήκε για τα καλά και όλοι ετοιμαζόμαστε να εκδράμουμε για τα μπάνια μας στις πιο κοντινές παραλίες χωρίς να ξεχνάμε το βασικό προορισμό και γενέθλιο τόπο, τη Μανωλιάσσα που μας περιμένει.

Όπως διαβάσατε στα νέα από το τοπικό συμβούλιο Μανωλιάσσας άλλα 150.000 _ θα διατεθούν για την αποπεράτωση του δρόμου Μανωλιάσσας-Κεφαλόβρυσου. Η δημοπράτηση θα γίνει στις 28/7/2009. Μέχρι σήμερα τα έργα διάνοιξης του παραπάνω δρόμου έχουν ξεπεράσει το μισό της διαδρομής.

«Η γελαδόστρατα».
Η διάνοιξη του δρόμου
Μανωλιάσσας- Κεφαλόβρυσου.

Μεταξύ των άλλων έργων που ανακοίνωσε το τοπικό συμβούλιο συμπεριλαμβάνεται και η ασφαλιτόστρωση μέρους του δρόμου από οικία Παναγιώτου Βασιλείου μέχρι οικία Ντάφλου Ελεονώρας. Στη φωτογραφία φαίνεται ο παραπάνω δρόμος στο σημείο που συναντά τον κεντρικό δρόμο.

Πριν από ένα μήνα περίπου δόθηκε στην κυκλοφορία το τμήμα της Ιόνιας οδού από Κεφαλόβρυσο μέχρι Κουβαρά παρακάμπτοντας το Αγρίνιο. Το τμήμα είναι 35 χιλιόμετρα και διευκολύνει τα μέγιστα αφού μειώνει το χρόνο του ταξιδιού κατά μισή ώρα. Ελπίζουμε να παραδοθούν το συντομότερο δυνατό και τα άλλα τμήματα της Ιόνιας οδού και να σταματήσει εδώ ο γολγοθός όσων χρησιμοποιούν το δρόμο από το Αντίρριο μέχρι τα Γιάννενα.

Κάτι νεότερο για τα μονοπάτια δεν έχουμε μέχρι στιγμής. Κανείς από τους φορείς δεν φαίνεται να συγκινήθηκε και να ενδιαφέρθηκε για το θέμα. Προσωπικά δεν βλέπω με ποιο τρόπο θα μπορέσει η Μανωλιάσσα να σταθεί όρθια όταν η ιδιωτική πρωτοβουλία δεν έχει δείξει κάποιο ενδιαφέρον ώστε να συμβάλει στην ανάπτυξη του τόπου. Αλλά και οι φορείς δεν φαίνεται να προσανατολίζονται στην τόνωση της οικονομικής ζωής του χωριού χρησιμοποιώντας σύγχρονες μεθόδους τεχνολογίας και αξιοποιώντας τα ευρωπαϊκά και εθνικά αναπτυξιακά προγράμματα. Καταγίνονται μόνο με τις τυπικές διεκπεραιώσεις από εκλογές σε εκλογές. Η διάνοιξη των μονοπατιών είναι ένα θέμα στο οποίο θα επανέλθουμε και θα επιμένουμε γιατί ελπίζουμε και περιμένουμε.

Στο διάβα του, ο χρόνος, σβήνει παλιά έθιμα και μεταξύ αυτών και τα παλιά παιχνίδια, κυρίως ομαδικά τα οποία αποτελούσαν τα μοναδικά μέσα ψυχαγωγίας. Τέτοια παιχνίδια ήταν οι τσιούκες, η γουρούνα, τα πεντόβολα, η πρώτ' ελιά, η αρδαλίτσα, η μακριά γαϊδούρα, το περνά-περνά η μέλισσα, η παπαδιά, τα σκλαβάκια, η σκλέντζα, το κρυφτό, η σβούρα, το μπίζ, ο μούκας, το κουτσό, η εννιάρα, η δωδεκάρα κ.α.

Προτείνω ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μανωλιάσσας να αναλάβει την πρωτοβουλία για την αναβίωση γενικά των παλιών εθίμων και παιχνιδιών.

Επίσης πολύ ενδιαφέρουσα είναι για τα νέα παιδιά και η πρόταση του Παύλου Δ. Μπέλλου, για καλλιέργεια μικρών εκτάσεων με καλαμπόκι και άλλα σπηρά της οποίας την ευθύνη να έχουν εκείνα με τη βοήθεια των μεγαλύτερων.

Από την ιστοσελίδα του δήμου Μπιζανίου πληροφορηθήκαμε τις εκδηλώσεις του δήμου στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και δύο της Μανωλιάσσας· η πρώτη στις 20 Ιουλίου στον Αϊ - Λιά και η δεύτερη στις 15 Αυγούστου στην Παναγία.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μανωλιάσσας ανέλαβε και εφέτος την οργάνωση της εκδήλωσης για το πανηγύρι της Παναγίας. Πολλοί από εμάς, κατά καιρούς, έχουμε εκφράσει τις αντιρρήσεις μας για τον τρόπο που γίνεται το πανηγύρι, την εθελοντική ή αμειβόμενη εργασία, τις δαπάνες και το όποιο όφελος. Ελπίζουμε να μην είναι μακριά η μέρα εκείνη που θα έχουν ωριμάσει τα πράγματα και θα έχουμε βρει έναν άλλο τρόπο, λιγότερο δαπανηρό και με πλούσιο και ουσιαστικό περιεχόμενο. Παρ' όλα αυτά, καλούμαστε για άλλη μια φορά να συνδράμουμε στο πανηγύρι και αυτό είναι δεδομένο απ' όλους.

Να είμαστε όλοι εκεί λοιπόν.

Μέχρι τη δεκαετία του 60, μεγάλες λεύκες σκίαζαν περιμετρικά το προαύλιο της Παναγίας στη Μανωλιάσσα.

Η Παναγία ήταν ένας πέτρινος ναΐσκος, χτισμένος ξηρολιθιά και στεγασμένος με πλάκες. Κατέβαινες τρία σκαλιά και από τις δύο πόρτες, μία στη Δύση και μία στο Νοτιά. Το εσωτερικό ήταν απλό, με ένα ξύλινο τέμπλο στο υπερυψωμένο ιερό.

Οι παλιότεροι στις περιγραφές τους μας έλεγαν ότι στο υπέρθυρο υπήρχε κεραμική πλάκα με βυζαντινά γράμματα και χαραγμένη η χρονολογία 1050 μ.Χ.

Παλιά το πανηγύρι έδινε την ευκαιρία σε συγγενείς και φίλους να σμίξουν και να τα πουν γιατί οι αποστάσεις δεν είχαν εκμηδενιστεί όπως σήμερα...

Ευλαβείς προσκυνητές κατέφθαναν την παραμονή της γιορτής της Παναγίας με τα ζώα ή με τα πόδια από το Θεριακήσι, την Κοπάνη, τη Λαγγιότσα, τις Βαριάδες...

Το γλέντι γινόταν κάτω απ' τις λεύκες, μεσημέρι ή βράδυ και ήταν μια σπάνια ευκαιρία να απολαύσει κανείς τις μελωδίες της δημοτικής μας μουσικής παράδοσης...

Μετά το βραδινό γλέντι κοιμόνταν όλοι στρωματσάδα στα συγγενικά και φιλικά σπίτια.

Οι πανηγυριώτες φεύγοντας χαράματα έλεγαν τη χαρακτηριστική ευχή:

«Άει κι τ' χρόν' να' μισι καλά».

Το 15 Αύγουστο ελπίζω να σμίσουμε οι περισσότεροι απόδημοι στο χωριό και να τα πούμε κι από κοντά.

Να περνάτε καλά.

Καλή αντάμωση.
Ο Παλιός

Ματιές στο παρελθόν

Μία μία ανασύρονται παλιές φωτογραφίες από τα σεντούκια των Μανωλιασσιτών και συμπληρώνουν την ιστορική μνήμη της Μανωλιάσσας

Φωτογραφία του '70.
Γυμναστικές επιδείξεις με τη λήξη των μαθημάτων

Φωτογραφία του '70, μπροστά στο juke box.
Διακρίνονται από αριστερά ο Κώστας Νάκος, ο Σταύρος Νάκος και ο Θωμάς Γ. Μπέλλος.

Φωτογραφία του '60.
Διακρίνονται από αριστερά η Λαμπρινή Κύρκου, η Παναγιώτα Παππά και η Γιαννούλα Κύρκου-Νάκου.

Όποιος ουρεί στη θάλασσα, το βρίσκει στο αλάτι.